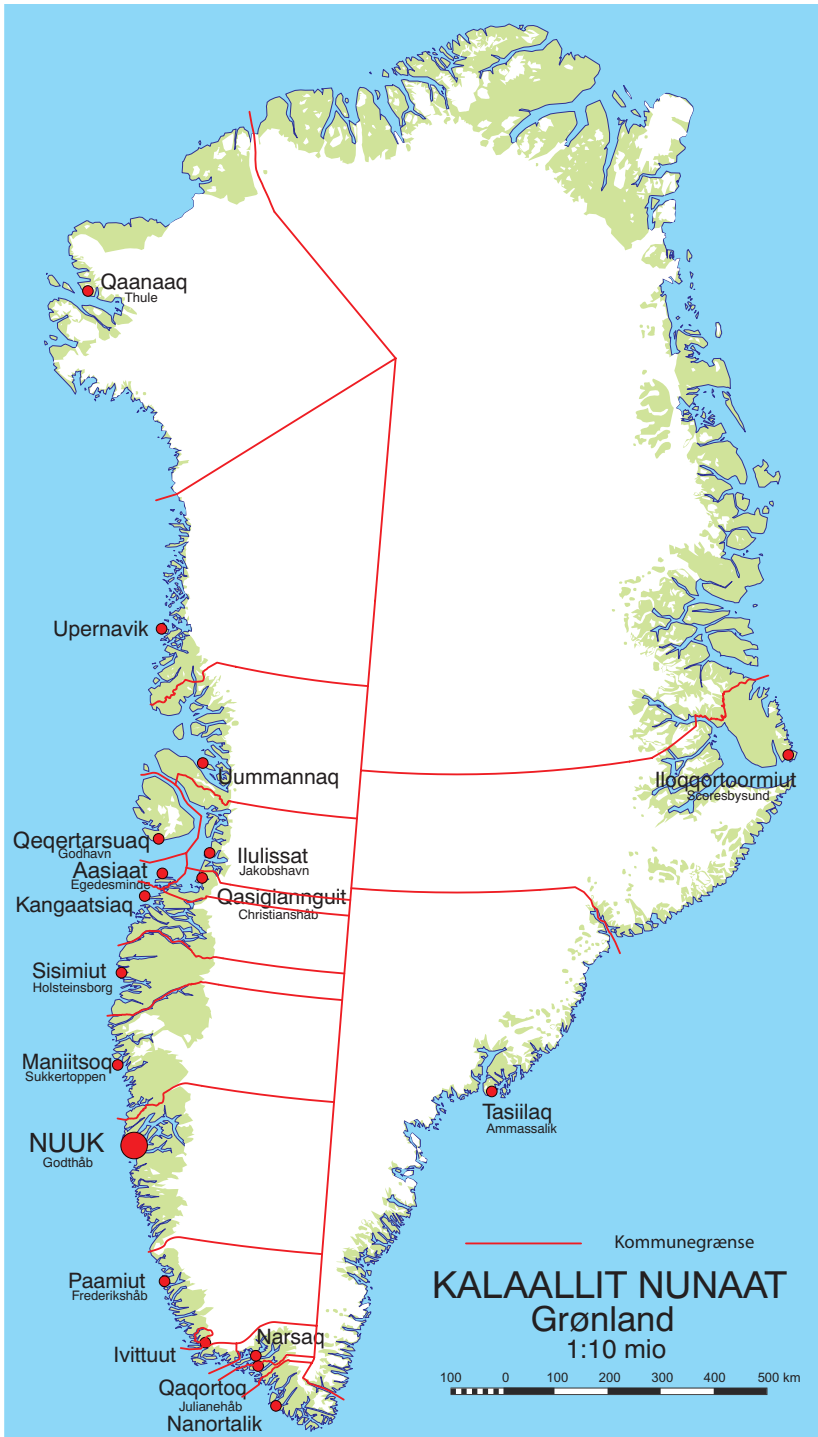




© Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen (G.5-00)



© Copyright Kort- og Matrikelstyrelsen (G. 5-00)

Færøerne og Grønland

1. Det danske riges befolkning

Hvis du vil vide mere...

Danmarks Statistik har offentliggjort tal for Færøerne og Grønland helt tilbage til den første Statistiske Årbog i 1896. Både Færøerne og Grønland har i dag deres eget statistikbureau, som kan byde på mange flere tal og oplysninger end præsenteret i årbogen. De to landes statistikbureauer findes på hjemmesiderne www.hagstova.fo for Færøerne og www.statgreen.gl for Grønland. Grønland udgiver desuden sin egen årbog med udførlig statistik. Beretningerne fra Rigsombudsmanden på Færøerne og Grønland er desuden gode kilder til orientering.

Ét rige – tre forskellige samfund

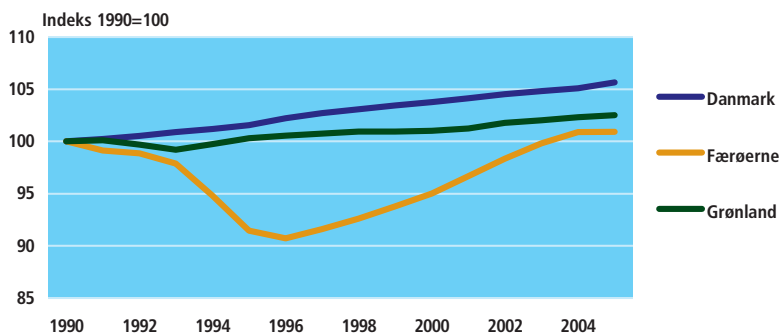
Færøerne og Grønland har tilbage til den tidlige middelalder været i rigsfællesskab med Danmark. I det tyvende århundrede har landene gradvist frigjort sig fra Danmark og har i dag et udbygget hjemmestyre. Hjemmestyret blev etableret på Færøerne i 1948 og i Grønland i 1979. Det færøske og grønlandske hjemmestyre lovgiver om egne forhold som fx fiskeri, bolig, skole, handel, kommunale forhold mv., mens spørgsmål om udenrigs-, sikkerheds- og retspolitik er fællesanliggender efter dansk lov. Færøerne og Grønland er med tiden blevet mindre økonomisk afhængige af Danmark, men modtager betydelige midler fra den danske stat. I 2005 modtog Færøerne 616 mio. kr. og Grønland 3.006 millioner kr. i bloktilskud. Oven i dette afholder den danske stat udgifterne til bl.a. retsvæsen og forsvar.

Små befolkninger i forhold til den danske

Den danske befolkning er langt større end den færøske og grønlandske. Der bor 5,4 mio. mennesker i Danmark, mens der bor 48.000 på Færøerne og 57.000 i Grønland. Til sammenligning bor der 55.000 i en middelstor provinsby som Kolding.

Figur 1

Befolkningsudvikling i Danmark, Færøerne og Grønland

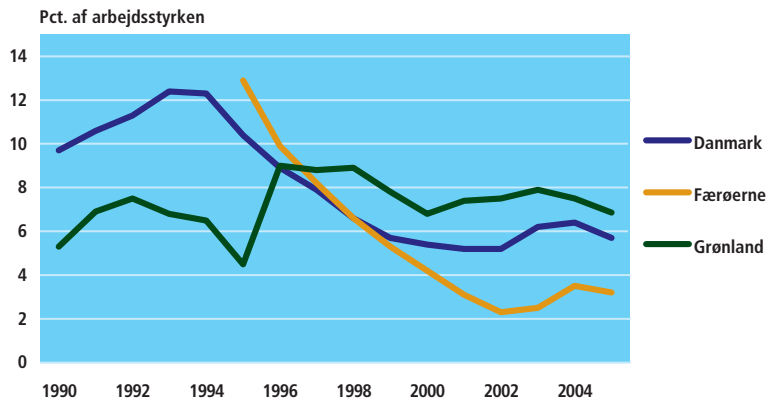


Færøernes krise i midten af halvfemserne

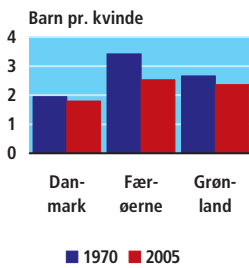
Mens befolkningen er steget svagt i Danmark og Grønland siden 1990, oplevede færingerne i midten af halvfemserne en kraftig tilbagegang i befolkningen. Hovedårsagen var en økonomisk krise med negativ vækst og en stærkt stigende arbejdsløshed. Det færøske samfund havde desuden en gæld til udlandet på næsten 150 pct. af BNP, som

siden er vendt til et tilgodehavende over for udlandet. Først i 2003 var der lige så mange mennesker på Færøerne, som der var i 1990.

Figur 2 Ledighed i Danmark, Færøerne og Grønland



Figur 3 Fertilitet



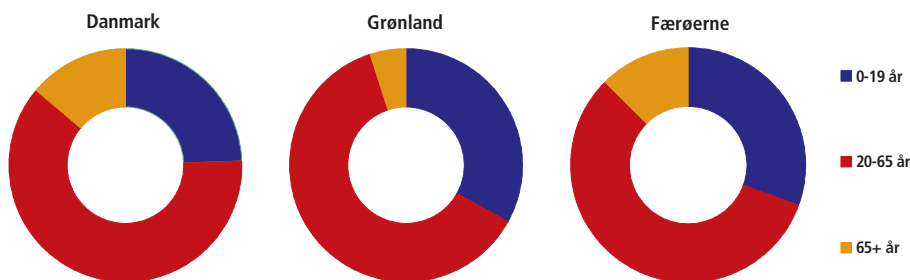
Færinger får flere børn...

For alle tre dele af riget gælder det, at kvinder får færre børn i dag end for tredive år siden. I 1970 fik en færøsk kvinde i gennemsnit 3,4 børn mod 2,6 børn i dag. I Grønland fik en kvinde i 1970 2,7 børn mod 2,4 børn i dag, og i Danmark fik kvinderne næsten to børn i 1970 mod 1,8 i dag. Fertiliteten har således været mest nedadgående på Færøerne, men det er stadig der, kvinderne får flest børn.

... og lever længere

Det er også på Færøerne, at folk lever længst. Mænds gennemsnitlige levealder på Færøerne er 77 år, mens danske mænd lever til de er 75 år, og grønlandske mænd til de er 64 år. Tilsvarende lever færøske kvinder i gennemsnit til de er 81 år, mens danske kvinder lever til de er 80 år og grønlandske kvinder 70 år – i gennemsnit altså. Den betragteligt lavere middellevetid i Grønland afspejles i, at der er relativt færre ældre i Grønland end i de øvrige dele af det danske rige. I Danmark findes imidlertid den laveste andel af unge til at bære fremtidens samfund. 25 pct. af danskerne er unge under 20 år, mens andelen af unge er 31 pct. på Færøerne og 33 pct. i Grønland.

Figur 4 Alderssammensætning i Danmark, Færøerne og Grønland 2005

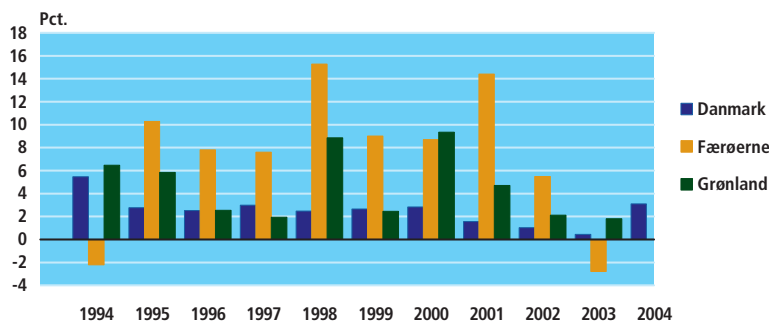


2. Det danske riges økonomi

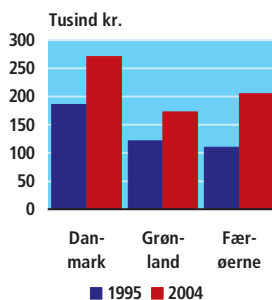
Små økonomier i forhold til den danske

De færøske og grønlandske økonomier er ganske små i forhold til den danske. Mens det danske bruttonationalprodukt (BNP) udgjorde 1.555 mia. kr. i 2005, var BNP i både Færøerne og Grønland til sammenligning 10 mia. kr. samme år.

Figur 5 Udviklingen i BNP i løbende priser



Figur 6 BNP pr. indbygger i løbende priser



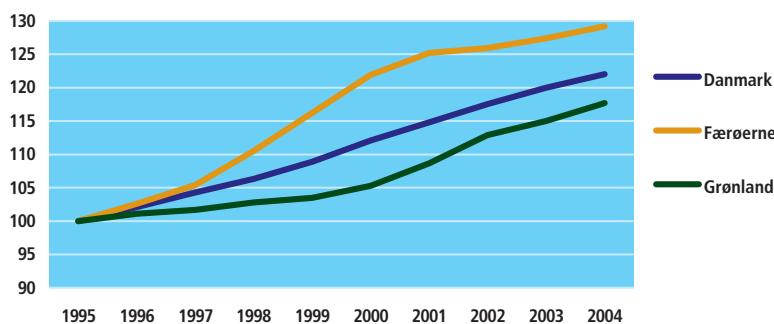
Fiskeriet har stor betydning for økonomien mod nord

Foruden den generelle konjunkturfatning har den økonomiske udvikling på Færøerne og Grønland været stærkt påvirket af udviklingen i fiskeriet. Grønlands økonomi er specielt sårbar overfor prisen på rejer, som har været stærkt dalende de senere år. Det har ført til en tilbagegang i væksten de senere år. Færøernes økonomi er ligeledes stærkt afhængig af fiskeriet, herunder antal af fiskedage, udviklingen for opdrættede laks og prisen på bl.a. rejer og torsk. Trods pæne vækstrater mod slutningen af halvfemserne havde Færøerne i 2003 en negativ vækst i BNP på -2,8 pct. Generelt er det kendetegnende for Færøernes og Grønlands økonomi, at de er sårbare for svingninger i et enkeltstående erhverv, fiskeriet, og derfor har større konjunkturudsving end Danmark.

Inflationen størst på Færøerne

Set over de seneste ti år, er forbrugerpriserne steget mest på Færøerne. Mens Danmark og Grønland har haft en gennemsnitlig inflation på henholdsvis 2,2 og 1,8 pct. siden 1995, har inflationen på Færøerne gennemsnitligt været 2,9 pct. i samme periode.

Figur 7 Årlige ændringer i forbrugerprisindekset



Tabel 463
Nøgletal for Færøerne og Grønland

	År	Danmark	År	Færøerne	År	Grønland
Geografi og klima						
Total areal, km ²	2006	43 376	2006	1 396	2005	2 166 086
Højeste punkt, meter	2006	173	2006	882	2005	3 700
Middeltemperatur, januar, celsius ¹	1961-1990	0,0	1961-1990	3,4	1961-1990	-7,4
Middeltemperatur, juli, celsius ¹	1961-1990	15,6	1961-1990	10,3	1961-1990	6,5
Nedbør, mm. ¹	1961-1990	712	1961-1990	1 284	1961-1990	752
Soltimer ¹	1961-1990	1 495	1961-1990	840	1961-1990	...
Befolkning						
Befolkning	2006	5 427 459	1. jan. 2006	48 223	1. jan 2005	56 969
Indbyggere pr. km ²	2006	125,1	2005	34,5	2005	0,14
Fertilitet	2005	1,8	2005	2,6	2003	2,4
Middellevetid, mænd	2003-2004	75,2	2001-2005	76,9	2003	64,1
Middellevetid, kvinder	2003-2004	79,9	2001-2005	81,3	2003	69,5
Befolkning 0-14 år i pct.	2006	19	2005	23	1. jan 2005	25
Befolkning 65+ år i pct.	2006	15	2005	13	1. jan 2005	5
Vielser pr. 1.000 indbyggere	2004	6,5	2004	4,9
Skilsmisser pr. 1.000 indbyggere	2004	2,9	2004	0,9
Uddannelse						
Uddannelsesudgifter, mio. kr.	2005	124 526	2003	817	2003	1 273
Uddannelsesudgifter i pct. af BNP	2005	8,0	2003	8,4	2003	13,5
Uddannelsesudgifter pr. folkeskoleelev	2004	74 310	2003	40 083	2003	112 188
Arbejdsmarked						
Arbejdsstyrken	2005	2 759 392	2005	29 960	1. jan 2005	27 349
Beskæftigede i alt	2005	2 710 462	2005	29 010	2004	21 062
Ledige i pct. af arbejdsstyrken ³	2005	5,7	2005	3,2	2005	6,9
Erhvervsfrekvens, mænd i pct.	2005	79,4	2005	91,0	2004	74,7
Erhvervsfrekvens, kvinder i pct.	2005	73,1	2005	83,5	2004	70,1
Sociale forhold						
Off. udgifter til social beskyttelse	2005	343 898	2003	1 850	2003	1 798
Off. udgifter til social beskyttelse i pct. af BNP	2005	22	2003	19	2003	19
Off. udgifter til social beskyttelse pr. indbygger	2005	63 362	2003	38 393	2003	31 674

Anm. Tabellen er for så vidt muligt detlt op i de samme emneområder somde øvrige kapitler i årbogen. Det har dog ikke været muligt at skaffe sammenlignelige tal for transport, industri og penge- og kapitalmarked.

¹ Meteorologiske oplysninger målt i Thorshavn på Færøerne og Nuuk i Grønland. ² I Procent af isfrit område. ³ Ledigheden på Grønland opgøres som medio-ledige i pct. af den potentielle arbejdsstyrke.

Kilde: Færøernes Statistik, Grønlands Statistik og *Nordic Statistical Yearbook*.

Tabel 463

Nøgletal for Færøerne og Grønland

	År	Danmark	År	Færøerne	År	Grønland
Sundhed						
Sundhedsudgifter i pct. af BNP	2005	7,1	2003	8,0	2004	8,7
Sundhedspersonale pr. 100.000 indbyggere	2003	1 620	2003	1 726	2004	734
Heraf læger pr. 100.000 indbyggere	2004	304	2003	188	2004	153
Udførte aborter pr. 1 000 levendefødte børn	2003	239	2004	62	2003	869
Selvmord pr. 100.000 indbyggere	2001	23	2000-2004	4	1998	70
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte, drenge	1999-2003	0,4	2001-2005	5,5	1999-2003	15,0
Spædbarnsdødelighed pr. 1.000 levendefødte, piger	1999-2003	0,4	2001-2005	3,6	1999-2003	9,0
Retsvæsen						
Anmeldte straffelovsovertrædelser	2004	474 419	2005	971	2004	5 639
- sædelighedsforbrydelser	2004	3 095	2005	24	2004	428
- voldsforbrydelser	2004	18 059	2005	116	2004	779
heraf drab og drabsforsøg	2004	181	2005	...	2004	13
- tyveri	2004	182 444	2005	298	2004	1 856
- indbrud	2004	90 643	2005	101	2004	1 006
Indkomst, forbrug og priser						
Forbrugerprisindeks (inflation), årlig vækst i pct.	2005	1,8	4. kvrt 2004-4. kvrt 2005	1,8	2005	2,3
Gns. personindkomst, før skat, kr.	2004	233 300	2003	161 897	2003	175 233
Gns. familieindkomst, efter skat, kr.	2004	238 400	2003	269 992
Generel erhvervsstatistik						
Firmaer	2005	275 712	2005	1 700	1. jan 2005	1 688
Beskæftigede fordelt efter erhverv, total pct.	2005	100	2005	100	2004	100,0
Landbrug, jagt og fiskeri	2005	3	2005	13,4	2004	6,3
Industri, råstof og forsyning	2005	16,7	2005	12,9	2004	13,6
Bygge og anlæg	2005	6,3	2005	8,1	2004	8,0
Handel, hotel og restauration	2005	17,9	2005	12,2	2004	13,9
Transport, post og tele	2005	6,4	2005	7,1	2004	7,3
Finansiering og forretningsservice	2005	13,5	2005	6,9	2004	5,0
Offentlige og personlige tjenester	2005	35,9	2005	39,2	2004	45,9
Uoplyst aktivitet	2005	0,4	2005	0,4	2004	0,1
Fiskeri						
Fiskefartøjer	2005	2 095	2003	186	2003	429
Samlet fiskerifangst, 1.000 tons	2005	839	2004	581	2003	172
Fangst af rejer i pct.	2005	1,4	2004	1,6	2003	48,6
Fangst af torsk og sej i pct.	2005	4,8	2004	17,0	2003	3,1
Industri og foderfisk i pct.	2005	63,3	2004	69,6	2003	...
Skudte sæler	...	0	2003	0	jan-sep 2004	109 526

Kilde: Færøernes Statistik, Grønlands Statistik og *Nordic Statistical Yearbook*.

Tabel 463

Nøgletal for Færøerne og Grønland

	År	Danmark	År	Færøerne	År	Grønland
Byggeri og boligforhold						
Boligbestand	2005	2 633 000	1. jan 2005	21 136
Gns. antal personer pr. bolig	2005	2,2	1. jan 2005	2,7
Gns. boligareal, m ²	2005	113,3	1. jan 2005	66,3
Tilgang af boliger	2005	26 200	2004	172	2004	208
					1. jan 2005	25
Serviceerhverv						
Overnatninger i alt	2005	41 700 000	2004	100 383	2004	190 755
Indenlandske overnatninger i pct.	2005	49	2004	31	2004	50
Udenlandske overnatninger i pct.	2005	21	2004	69	2004	50
Heraf danske overnatninger i pct. af overnatninger i alt	2005	..	2004	34	2004	34
Adgang til internet pct. af befolkning mellem 16 og 74 år	2004	83	2005	36	2004	28
Mobiltelefon pct. af befolkning mellem 16 og 74 år	2004	96	2005	127	2004	66
Udenrigshandel						
Import, mio. kr.	2005	446 362	2004	3 738	2003	3 031
Heraf import fra Danmark i pct.	2004	33	2003	60,0
Eksport mio. kr.	2005	501 729	2004	3 668	2003	2 285
Heraf eksport til Danmark i pct.	2004	19	2003	95,0
Eksport af fisk og fiskeprodukter i pct.	2005	3,2	2004	94,2	2003	93,3
Nationalregnskab						
Bruttonationalprodukt (BNP), årets priser, mio. kr.	2005	1 555 134	2003	9 699	2004	9 827
Årlig realvækst i pct. af BNP	2005	3,1	2003	..	2004	2,3
BNP årets priser, pr indbygger, kr.	2005	287 000	2003	202 239	2004	172 671
Betalingsbalancen, løbende poster, mio. kr.	2005	52 700	2003	-130	2004	...
Betalingsbalancen i pct. af BNP	2005	3,4	2003	-1,3	2004	...
Offentlige finanser						
Overskud på offentlige finanser, mio. kr.	2005	61 400	2003	407	2004	385
Overskud på offentlige finanser i pct. af BNP	2005	3,9	2003	4,2	2004	3,9
Offentlige sektors nettogæld, mio. kr.	2005	196 000	2003	3 052	2004	-2 407
Offentlige sektors nettogæld i pct. af BNP	2005	12,6	2003	31	2004	-24
Bløktilskud fra den danske stat, mio. kr.	2003	616	2004	3 006

Kilde: Færøernes Statistik, Grønlands Statistik og *Nordic Statistical Yearbook*.